

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

XXVI. De pretiosi ac vivifici ligni sanctae crucis miraculo, quod Apamiae factum est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

ἡμερῶν μὲν ὁ ἀνὴρ καὶ χροσρόης ἤρετο, εἶπε δὲ ἡθε-
 λον αὐτὸν ἀνά τιμὴν οἰκίαν θρασάδης πόλιν.
 ὁ δὲ φασιν ἀληθεύοντες εἶπεν, ὡς εἶχ' ἡδίστα
 τὸν χροσρόην ὁρῶν καὶ τὴν οἰκίαν πόλιν. ἀ καὶ
 θαυμάσαι φασὶ τὸν χροσρόην, τῆς ἀληθεί-
 ας τὸν ἀνδρα δικαίως ἀγάμενον.

Κεφ. κς'.

Περί τῆς γένεσος θαύματος ἐν ἀπαμείῳ τῆς τιμῆς καὶ
 ζωοποιῆς ξύλου τῆς αὐρῆς.

Ἐπεὶ δὲ ἡ τοῦ ἰσραήλ ὡς γεγόναμεν, λέ-
 ξω καὶ τὸ γεγονός αὐτῶς θαῦμα, ὃ τῆς β
 παύσεως ἰσραήλ ἀξίον καθέστηκεν. ὅτε τὴν
 αὐτοῦ πυρπολεῖσθαι τῆς ἀπαμείων οἱ παῖδες
 ἐργάσασαν, ἐκέτευον τὸν λελεῖμένον μοι θω-
 μάην, τὸν ᾧ τὸν καὶ ζωοποιῶν τῆς αὐρῆς ξύ-
 λον ᾧ τὸν εἰωθὸς παρενεγκεῖν τε καὶ παρ-
 εῖναι, ὡς ἀνὰ ταυτέων οὐκ ὀρεῖται καὶ κατὰ
 ἀνάγκην, τὴν μόνον τῆς ἀνθρώπων ᾧ τῆς
 εἰρήνης, ἐφόδιόν τε λαβοῦν τῆς ἐτέρας βιοτῆς,
 διαποροῦσθαι αὐτῶς τῆς πικρῆς αὐρῆς πρὸς
 τὴν ἀμείων λήξιν. ὁ δὲ καὶ πεπραχὸς ὁ
 θωμάς, παρῆρται τὸ ζωοποιῶν ξύλον, ῥη-
 τὰς ἐπαγγέλλας ἡμέρας τῆς παρῆρσεως, C
 ὡς ἀνὰ εἶπεν καὶ πᾶσι τοῖς ἀστυγέτοισιν ἀλι-
 ἀδῶν, καὶ τῆς ἐντελευτῆς ᾧ τῆς ἀνά-
 γαδῶν φοιτῶσι γὰρ μετὰ τῆς ἀλλων καὶ
 οἱ εἰς φῶς με παραγαγόντες, εἰς χαμαδι-
 δασκάλου φοιτῶν ᾧ με παρῆρτοί. ὡς
 δὲ ἐν παρῆρσεως τε καὶ κατὰ ἀνάγκην
 τὸν τιμὴν ἡξιώθημεν αὐρῆν, ἀφ' ἧς ὁ θω-
 μάς ἀμφοτέρωθεν χεῖρε, τὸ τῆς δεξιᾶς κα-
 τὰρας ἐξαλειπῆρτον ᾧ αὐρῆς ξύλον ἐπε-
 δέκνυ, πάντη τῶν θεῶν ἀνακτόρων παρῆρ-
 ῶν, ὡς παρῆρται ταῖς κυρίαις τῶν παρῆρση-
 σων ἡμέραις εἰδῆσο' εἶπε δὲ ἡ τῶν θωμά με D
 διασπῆρται πρὸς μέγα τι χρῆμα σελαγί-
 ζοῦσθαι, εἰ κατὰ καιροῦ, ὡς πάντα τὸν χρό-
 νον εἶτα παρῆρσεως τὸν τιμὴν ἐπέδεδέκνυ αὐ-
 ρῆν ἐμπύραδης δοκεῖν καὶ γεγονός εἶχ' ἀπαξ,
 εἰδῆσο' ἀλλὰ καὶ πολλάκις, ᾧ ἐξέρεως πάντα τὸν
 αὐτῶς χρόνον παρῆρτοί, καὶ ᾧ ἀβερῶν ἐνός
 λέω τῆτο γένεσος θωμάν δυνάστην. ὅπερ
 καὶ τὴν χροσρόην ᾧ τῆς ἀπαμείων
 παρῆρσεως. ἀνέβη τὸν καὶ εἰκὼν
 ἀνὰ τὸν ὄρθρον τῶν ἀνακτόρων, ταῦτα τοῖς

A. Animum mitigare. Idem interroganti
 eum Chosroi, num libenter ipsum in
 sua civitate visurus esset, respondisse
 fertur, ex animi sui sententia se haud-
 quaquam libenti animo illum in sua ci-
 vitate visurum esse. Quod responsum
 admiratus esse dicitur Chosroes, &
 propter studium veritatis hunc virum
 merito suspexisse.

CAP. XXVI.

De pretiosi ac vivifici ligni S. Crucis miraculo,
 quod Apamia factum est.

S E D quoniam in hunc sermonem
 delapsus sum, miraculum quod
 tunc Apamiae factum est non silebo,
 quippe quod huic operi nostro inseri
 mereatur. Cum urbem Antiochiam à
 Chosroe incensam esse didicissent A-
 pamienses, postularunt suppliciter à
 Thoma, cujus supra mentionem feci, ut
 salutare ac vivificum crucis lignum
 prater consuetum morem proferret,
 atque omnium oculis exponeret: ut u-
 nicam hanc mortalium salutem postre-
 mum cernere ac deosculari ipsis lice-
 ret, atque hoc ipsis ad alteram vitam ef-
 ferret viaticum, veneranda scilicet et uce
 ipsos ad meliorem sortem transportan-
 te. Annuit eorum precibus Thomas, &
 vivificum lignum depromsit, indiētis
 certis diebus quibus proponeretur, ut
 omnes finitimi eo confluere, & salutis
 inde promanātis participes fieri possēt.
 Eò igitur parentes mei unà cum reli-
 quis se contulerunt, me quoque qui tunc
 Grammaticorum scholas frequentabā,
 secum deducentes. Itaque eo tempore
 quo venerandam crucem adorare ac
 deosculari meruimus, Thomas elatis
 sursum manibus, lignum crucis quod
 veterem maledictionem abolevit, uni-
 versam ædem sacram circumitens o-
 stendit, sicut in solennibus adoratio-
 num diebus fieri consueverat. Progre-
 dientem verò Thomam sequebatur in-
 gens flamma, non illa quidem ambu-
 tens, sed coruscans: adeo ut totus ille
 locus in quo consistens Thomas vene-
 randam crucem ostendebat, conflag-
 rare videretur. Neque hoc semel at-
 que iterum, sed sæpius factum est. cum
 Episcopus univerium illum locum cir-
 cumiret, & populus illic congregatus
 Thomam enixe rogaret, id ut fieret.
 Ea res futuram Apamiensibus salutem
 prædixit. Dedicata est igitur ima-
 go in lacunari ædis sacræ, quæ hoc

miraculum picturâ expressum nescientibus indicaret. Mansitque integra hæc imago, ad incursionem usque Adaarmanis & Perfarum. Quo tempore unâ cum sacrosancta Dei Ecclesia & cum universa civitate flammis absumpta est. Atque hæc quidem ita evenerunt. Chosroes verò dum rediret, violatis pactis (quædam enim tunc spondederat) longe alia admisit, quæ inconstantiæ quidem ejus ac levitati conveniebant; viro autem ratione prædito, nedum Regi, pactorum suorum rationem ducenti, indecora prorsus erant.

Αἰγροῦσι τῇ γραφῇ διαγεγίλωσα, ἢ καὶ μέγα τῆς ἀδααρμάνης καὶ περσῶν ἐφόδου διὰ τὴν σικεκαυθὴν ἢ τῇ αὐτῶσε ἀγία τῆ θεοῦ σικεκαυθία μὲν τῆς ὅλης πόλεως. καὶ ταῦτα μὲν εἰς ἐγγόνῃ. ὁ δὲ χοςροῦς κ' τὴν ἀφοδὸν παρεσπονδῆσας τὰ συγκεῖμενα, ἐπει καὶ τινικὰ δὲ συνέδοκει, ἕτεροι πέπραχε, τὰ μὲν ἀσαθεῖ αὐτῶ καὶ ἀβεβαίω τῶ πτω συμβαῖντα, ἥκιστα δὲ ἀνδρὶ λογικῶ, μὴ τὴν γε δὲ βασιλεῖ πρὶς πόντου, λόγον τῶν συγκεῖμένων παρμένω.

CAP. XXVII.

De Chorois expeditione adversus Edessam.

NARRAT etiam idem Procopius ea quæ de Edessa & de Agbaro ab antiquis sunt prodita, & quemadmodum Christus Epistolam ad Agbarum scripserit. Deinde qualiter Chosroes in altera incursione Edessam obsidere aggressus sit, convicturum se falsi existimans ea quæ à fidelibus jactabantur, Edessam nunquam in potestatem hostium venturam esse. Quod tamen non legitur in ea Epistola quam Christus Deus noster ad Agbarum misit, ut Studiosi colligere possunt ex historia Eusebii Pamphili, qui Epistolam illam iisdem plane verbis operi suo inseruit. Ab universis tamen Fidelibus ita prædicatur & creditur, ipsoque eventu comprobatum est, fide scilicet vaticinium ad effectum perducente. Nam cum eam urbem expugnare aggressus esset Chosroes, ac sepe numero in eam irumpere conatus esset, ingentem præterea aggerem exstruxisset, qui ipsa urbis mœnia altitudine superabat; innumeras denique alias machinâs adhibisset, tamen re infecta abscessit. Sed rem totam uti gesta est, narrabo. Mandaverat Chosroes militibus suis, ut maximam copiam lignorum ex qualicunq; arbore ad obsidionem congererent. Quæ cum dicto citius collecta esset, eam undique in orbem erexit, & in medium congesta humo, rectâ urbem versus promovit. Ita paulatim materiam simul & aggerem superstruens, & ad urbem propius accedens, in tantam altitudinē opus erexit, & urbis mœnia usque adeo superavit, ut tela ex superiore loco conjiceret in defensores urbis qui in muris stabant. Oblecti igitur, cum

B

Κεφ. κζ'

Περὶ τῆς εἰς ἐδουσαν ἐκστρατείας χοςροῦ.

ΑΝαγράφῃ ὁ αὐτὸς περιόπισθ' καὶ τὰ περὶ ἐδουσης καὶ ἀγβαρο τοῖς παλαιῶν ἰσορημένα, καὶ ὡς ὁ χειρὸς περὶ ἀγβαρο ἀπέστειλε ἔτα καὶ ὡς ἐς ἕτεραν ἐφόδον πολιορκίαν τῶν ἐδουσηνῶν ὁ χοςροῦς κατέστη παρὰ τὴν οἰόμεθ' τὰ παρὰ τοῖς πρῶτοις θροῦσιν, ὡς ὅτι ἀνποτε ἠέδεσσα ὑπὸ τοῦ ἐδουσι γρησε' ὅπερ τοῖς γραφεῖσι μὲν περὶ ἀγβαρο παρὰ χειρὸς τῆ θεοῦ ἡμῶν, αὐτῶν κει', ὡς ἐστὶν τὰς φιλοπόνους ἐλεῖν ἐκ τῆν σορηθῶντων δισέβω τῶ παμφίλου, αὐτῶν περὶ λέξιν τῶν θροῦσιν ἀναγνῶν. ἐστὶν δὲ παρὰ τοῖς πρῶτοις ἀδελαῖτε καὶ πρῶτοι καὶ τὸ πέρας ἐδέξατο, τῆς πρῶτης ἐκστρατείας ἀγαγῶσιν μετὰ ἴστο πρὸς ἑαλεῖν τῇ πόλει τὸν χοςροῦν, μὲν τῆ ἐφόδους ἐργασασθ', χεῖν τε συναμψασθαι πολυῶ, ὡς καὶ τὰ τέχνη τῆς πόλεως ἐστρατεῖσαι, ἕτερας τε μὲν τῆς μηχανῆς ἀπρακτὸν ἐπεποίητο τὴν ἀποποροδοσιν. καὶ ἔτα γινόμενα. ἐπὶ γρησὶν ὁ χοςροῦς τῶν ἀμφ' αὐτὸν δυνάμεισι, ξύλον ἀθροῖσαι μετὰ π χρῆμα πρὸς τὴν πολιορκίαν τῆς περὶ τυχῆσιν ὕλης. ἀπὸς ἐπειδὴ συνέδοκει ἕτερον τῆς ἐπιπέξεως, κινδωλεῖσας ἀπὸ τῆς, τὸν χεῖν ἐς μέσον ἐπέβαλεν, καὶ αὐτὸ μὲν παρὰ τῇ πόλει ἦν. ἐπὶ τῆν Σικεκαυθία ἐπιποδομῆν τοῖς ξύλοις τε καὶ τῶν γωμῶν τῆν πρὸς τὴν πρῶσιν, τὸς ἄτον ἐς ἑσθ' ἦρε, καὶ τὸ τέχνη ἐστρατεῖσας, ὡς δὲ ἐστρατεῖσας τὰ πρῶτα τῶν προκινδωλοῦσιν ἐστρατεῖσας τῆς πόλεως ἐστὶν τέχνη ἴστω' ἐπειδὴ τοῖν οἱ τῆ πολιορκίας συνέχ-